

[Dahlgaard.]

af Nedsættelse af Toldsatser mellem de to Lande. Jeg kunde føje et Eksempel til — jeg skal gerne erkende, det er et lille Eksempel, men det er dog et Eksempel — de to Randstader Estland og Letland har indgået en Toldunion, saaledes at de bliver en fælles Toldenhed. Det er ikke meget, man kan pege paa i den Henseende, men utvivlsomt er der — og Genèvekonferencen var Udtryk derfor — en stigende Forstaaelse i de europæiske Lande af, at det ikke gaar videre ad den Vej, man har været inde paa.

Ikke at jeg skulde mene — hvad det ærede Medlem Hr. Fraenkel mente var en nødvendig Betingelse —, at de forskellige Lande endnu skulde være villige til at bringe Ofre i den Forbindelse; nej, den stærke Understrøm i den Bevægelse, der utvivlsomt vil komme, er netop, at det er i de paagældende Landes egen Interesse. Højprotektionismen har spillet Falliti Europas Økonomi, og derfor vil man utvivlsomt gaa i den Vej, som man tidligere har maattet gaa i Europas Historie, naar man har været inde paa de protektionistiske Veje, som man gik under det mellemeuropæiske Traktatsystem og for saa vidt ogsaa tidligere under det vesteuropæiske Traktatsystem. Der er i Europas Toldpolitik Erfaringer nok, der peger i Retning af, at naar Højprotektionismen har løbet Linen ud, maa man lidt efter lidt erkende, at Vejen, der er til Gavn for den europæiske Produktion, gaar andre Steder.

Fraenkel: Jeg skal gerne erkende overfor det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, at jeg jo stillede mig noget krast eller uvenligt, hvad han nu vil sige, overfor ham i mine Bemærkninger, men det har slet intet med mine personlige Følelser overfor det ærede Medlem at gøre, og jeg skal ogsaa gøre mig Umage for at ændre det; men det ligger ganske simpelt i, at hele den Maade, det ærede Medlem tager disse Problemer paa, irriterer mig stærkt. Jeg havde slet ikke tænkt at tage Ordet, ikke paa nogen Maade, men saa kom det ærede Medlem frem og irriterede mig ved den Metode, han anvendte, saa jeg ikke kunde nære mig.

For det første er der det, at selve det saglige Spørgsmaal svinder for det ærede Medlem ind til saa lidt i Forhold til alle disse politisk-taktiske, vist uhyre interessante Undersøgelser for dem, der interesserer sig for Taktik — lad mig sige, at det gør jeg aldeles ikke — med Hensyn til vor Stilling i Fjor og vor Stilling i Aar til Toldspørgsmaalet. Der er saamænd ingen Men-

nesker i denne Sal, der tager fejl af, hvorledes det konservative Folkeparti er stillet i denne Henseende. Om de taktiske Ledere af Partiet slaar ind paa en noget kraftigere Vej eller en noget mere lemføldig, interesserer mig saa ganske overordentlig lidt, og det irriterer mig, naar det interesserer et andet Medlem saa stærkt, at det egentlig bliver Indholdet af hans Udtalelser.

Naar det ærede Medlem, saa endelig kommer ind paa de saglige Spørgsmaal, anvender han en Metode, der efter min Mening ogsaa er gal, og navnlig har det ved sig, at man kan bruge den fra nu af og til næste Nytaarsaften uden at komme et eneste Skridt videre; thi om toldpolitiske Teorier, om Frihandels- og Beskyttelsesteorier, kan vi tale i Aarevis, og vi kommer dog ingen Vegne. Den eneste Maade, hvorpaa man kan komme frem, er den, der blev antydet i det ærede Medlems sidste Sætninger, hvor han sagde, at Højbeskyttelsen har spillet Fallit i Europa, nu som tidligere, og at det har alle Tider vist sig, at naar man en vis Tid har haft Højbeskyttelse, maatte man gaa over til Frihandel.

Fuldstændigt rigtigt. Jeg beder blot det ærede Medlem følge denne Tankegang et Par Led frem. Naar man har haft Frihandel en Tid, maa man gaa over til Beskyttelse og omvendt; men det vil ikke sige andet end, at Tiderne ændrer sig, og paa den Maade kan det ærede Medlem blive ved. Men hvis det ærede Medlem saa giver sig til at undersøge, hvorfor og med hvilken Virkning man er gaaet fra det ene System til det andet, er det ærede Medlem inde paa frugtbare Undersøgelser, ogsaa frugtbare for os. Saa vil han komme til at erkende, at man gennem Aarhundreder havde en prohibitiv Toldbeskyttelse, lige ud i det vanvittigt drevne, jeg tænker paa Jakob den Andens Bestemmelse om, at man skulde begrave Ligene i Uldkapper, jeg tænker paa Kejser Joseph af Østrigs Forordning om, at man skulde begrave dem i Linnedkapper, og paa Fiskeordningen o. s. v.

At man ud fra en prohibitiv Toldbeskyttelse, der er drevet gennem Aarhundreder, er naaet til at udvikle en Industri, som er fuldkommen konkurrencedygtig, kan det ærede Medlem ikke modsige, og at man saa samtidig maa erkende, hvad det ærede Medlem udtalte, og hvad der er ganske rigtigt, at Frihandel, notabene over det hele, er til syvende og sidst til Fordel for Dygtigheden og til Skade for det udygtige og dovne Folk — ja, derom er vi ogsaa fuldkomment enige.